

Nro. 24.

A' FELS. R. TSÁSZARNAK ÉS A. KIRALYNAK
KEGYELMES ENGEDELMÉBÖL.

*Költ Bétsben Septembernek 21-dik napján 1798-ik
esztendőben.*

Béts.

*Itt a' következő hírek nyomtattattak-ki a' leg ujjabb
Udvari Ujjságban: — „*

„**A** Török Birodalom-béli leg ujjabb tudósítások
szerént, Generál *Bonaparte*, Juliusnak utolsó nap-
jaiban, az *Egyiptomi Bégek'* (Fejedelmek') táborát
meg-verte, és az után *Cairó* felé elő nyomúlt.“

„Más részről azonban olyan levelek érkeztek
ide *Olosz* Országból, a' melyek, ugyan azt a' dol-
got erősítik, a' mi itt néhány napok előtt *Konstán-*
tinápoly felől el-terjedett vólt, hogy t. i. a' múlt
*Augústus*nak 8-dikánn, nem mezsze a' *Nilus* vizé-
nek tengerbe-való-szakadásaitól, az *Admirál Nelson'*
vezérlése alatt lévő *Anglus* hajós sereg: és
azon *Frantzia* hajós sereg: között, a' mely a' *Gen.*
Bonaparte vezérlése alatt lévő tábort *Egyiptomba*

A a

késérte volt, egy igen heves ütközet ment volna véghez, a' melyben a' Frantzia hajók, az Admirál *Nelson*' hajói által rész szerént el-fogattattak, rész szerént semmivé tétettek.

„Az a' hir is olvastatik az Augustus' 31-dikénn indúlt Konstantzinápolyi levelekből, hogy egy 12 Linea hajókból és néhány apróbbakból álló Orosz hadi hajós sereg, már akkor (31-dikben) a' *Fekete* tengernek a' *Görög* tengerre bé-menő torkában *Konstantzinápoly* előtt éppen a' szomszédban állott, 's-Konstantzinápolyba az első jó széllel várattatott légyen, hogy önnét a' *Porta*' egyet-értésével a' *Mediterraneum* tengerre bé-evezzen.“

A' Felsőleges Aszszonyunk által a' Keresztes Dámák' közzé, az ő közelébről volt innep-napjok' alkalmatosságával fel-vétetett fő Aszszonyságok között vagyon a' Magyarok közzül, Gróf *Vas Miklosné*, született Gróf *Nemes*, Aszszony ö Nga.

Nagy Britannia.

Egy Státus-posta, a' mely az Irlándiai Vice-Királytól Lord *Cornwallistól* küldetett által Londonba, olyan hir-adást hozott tölle az Udvarhoz, hogy *Eszaki Irlándiába Killala* nevü városnak kikötő-helyébe, a' mely város *Dublintól* valami 150 Anglus mértföld távolságra esik, Augustus' 22-dikénn, egy valami 700 emberből álló Frantzia fegyveres tsoport érkezett légyen meg és szállott légyen ki a' szározra. Ez a dolog, oly meg-jegyzés mellett küldetett a' Királyi Ministerek által a' *Londoni Lord-Majorhoz*, hogy a' ki-szállott 700 Frantziák, *Killalla* városát azonnal el-foglalták, és a' Princz *Wallis*' Regementjéből 20 embereket, néhány fegyverbe-öltözködött Hazafiakkal együtt, így szintén magát a' *Killalai* Püspököt is, fogságra tették; hogy továbbá, ezen három Frantzia Frégátokkal egy transport hajó is nem volt, hogy *Irlándiának* ezen partjai mellé, egy 1 Linea hajóból és 5 Fregátokból álló Anglus hajós sereg osztály

evezvén, az ellenséges hajókra reménség szerént reájok fog találni; 's-végezetre, hogy az Ország' külömb-külob részéről, már egy erős fegyveres sereg nyomúl özsze a' ki-szállott ellenség felé, hogy ötöt meg-támadja.

Ez vólt erről az első officiális tudositás, a' melyet az Orzágló-szék leg előbbször közönségessé tétetett. A' magányos levelek pedig a' következő környülállásokat tették még hozzá: — „

„Ezek a' *Killalánál* ki-kötött, *Medea*, *Concordia*, és *Frantzia* nevü Frantzia Frégátok azok vóltanak, a' melyek mintegy tizen-négy napokkal az előtt a' *Rochefordi* kikötő-helyből eveztenek vólt ki; valami 1500 vagy 1600 fegyveres ember ült rajtok; Generál *Kilmaine*, a' ki született *Irlándus*, és valóságos névvel *Jenningsnek* neveztetik; maga is ki-szállott, melynek alkalmatosságával a' zöld Irlándus zászlót botsáttatta-meg; a' lakosoknak puskaport és puskákat ajánlott; *Sligóig*, valami hét mértföld távolságra; elő nyomúlt; a' partokon sántzokat készített; és a' helynek fekvése, mint-hogy ez egy szélesen ki-terjedő vidék, kedvező ugyan néki, hanem a' föld'népe, mint-hogy ez a' legközelébb el-múlt rebellió' alkalmatosságával is tsendességben maradott, most sem fogná ő általa is magát igen könnyen el-tsábittatni. —

Egy *Dublini* hir szerént, *Sligótól* 90 mértföld távolságra is, *Longhswilly* mellett, hasonló-képpen 700 Frantziák szállottak-ki, és az özsze gyülekezett militziát meg-verték. — *Sligóhoz* is, a' mely 30 mért-föld távolságra vagon az elsőbb ki-szállásnak helyétől, *Killalától*, Frantzia katonák tétettek-ki. mint hallatik, a' szározra: és ugy látzik mind ezekből a' környülállásokból, hogy az ellenség az Országban el-széledni 's-ott magának követőket gyülyteni szándékozik, 's-ily módon akarja magát Irlandiában erős lábra helyheztetni. —

Az ellenségnek ily váratlan meg-jelenése Irlándiában azonközben, valamint az egész országban, ugy nevezetesen a' fő városban *Dublinban*, nagy

fel-indulást okozott. Az első hírek meg-érkezésére a' kastély' piatza emberekkel tölt-el, a' strázsák meg-kettőztettek, az egész militzia fegyveresen rukkolt-ki, golyobisos töltéseket kapott, 's-közönségesen szólva, a' leg jobb készületek tétettek-meg arra az esetre, ha a' békételenek által valamely ujj lázzadás találna gerjesztődni. —

Az Irlándiai Vice-Király Lord *Cornwallis* és a' fő vezér Gen. *Lake*, magok személyesen útra indultanak a' ki-szállott Frantzia tsoportok ellen. — Az az egész fegyveres erő, a' mely, ha a' szükség kívánja, az ellenség ellen meg-indittathatik, 22 Lovas és 45 Gyalog reguláris, és 39 militzia Regimentekből, továbbá 200 önként vállalkozó, rész szerént lovas rész szerént gyalog hazafi fegyveres tsoportokból áll. Ezen utólsók közönségesen *Yeomen* nevezettel fejeztetnek-ki. Mindenek ugy készen vagynak, hogy az első parantsolatra indulhassanak.

Itt következik továbbá, az ujjabb (31-dik Augustusi) Londoni tudósítások szerént, még egy más officiális hir-adás ezen Irlándiai dólgookról: — „Herzeg *Portland* Aug. 30-dikánn küldött egy irást a' Hadi Cancelláriából a' *Londoni* Lord Májorhoz, a' mely irásban a' következő hir-adást tette Gen. *Hutchinson* Aug. 26-dikánn *Kastlebárból*: — „

„A' *Killalá*hoz ki-szállott Frantzia fegyveres tsoport nem bátorkodott az országba bejebb nyomúlni; a' lakosoknak is tsak kitsiny része adta melléje magát; Gen. *Hutchinson* abba foglalatoskodott, hogy elő nyomúljon ellene a' Királyi seregekkel, a' mellyben a' lakosok is minden segedelemmel viseltetnek *Hutchinsonhoz*. Lord *Cornwallis* a' tsatornánn nagy sereggel indúlt-meg Aug. 26-dikánn *Cannaught* felé, hogy személyesen folytassa a' vezérséget. Azonban egyéb aránt, mint tudni lehet, az országnak minden részeiben tsendefség vagyon. —

Igy adják az Officiális hir-adások a' dolgokat elő. A' melyekhez a' Ministériális Ujjságokból és magános tudósításokból még ezek járúlnak: — „

„A' Frantzia Fregátok, minekutánna 700 vagy 1000 embereket (mint-hogy ez a' szám még nem bizonyos), *Killala* mellett a' szározra ki-tettenek vólna, innét, az ide nem erősen távol lévő *Sligói* öbölbe ezezték-be, hogy ott várják-el, mi fog a' dolog' következése lenni. Augulus 25-dikénn ugyan ezen öböl felé három Anglus Fregátok küldettettek-el, a' *Diana*, *Cerberus*, és a' *Schannon*, 's-még vagy két Anglus Linea hajók is várattattak melléjek. — „Irattatik továbbá, hogy az a' Generális, a' ki a' ki-szállott Frantzia katonákat vezérel, nem Gen. *Kilmaine*, hanem *Humbert*: a' Frantzia sereg pedig tovább is folytatja a' maga keményen való el-sántzolásását *Killalában*. Azt is valószínűnek állítják lenni ezen levelek, hogy bizonyos számú lakosok, de a' kik mindazáltal 300-nál nintsenek többen, el-fogadták a' fegyvert a' Frantziáktól. — Az is irattatik, hogy a' ki-szállottak között, tsak Frantzia-tifzt 500 találtatik, a' kik olyan tzelal mentek oda, hogy az Irlándusokat szoktassák a' disciplinára: hanem ezért és sok egyéb e'-féle befzédekért, nem lehet kezefséget vállalni.

A' következő levél, a' mely Augulus' 29-dikénn indúlt *Dublinból*, hitelésnek látszik lenni: — „

„A' ki-szállott Frantziák, réz pénzen kívül semmi egyéb pénz' nemét nem hoztak magokkal hanem, mindent tsak papirossal fizetnek. Az ő szélső vigyázoikkal történtek már néhány öfzszetsapások, 's-el is estek néhány embereik. A' *Mayó* nevü Grófságnak fő várofsában *Kastlebarban*, a' melly *Killala* várofsától 30 mértföld távolságra esik, fekszik a' feljebb nevezett Anglus Generál *Hutchinson* 6 Regementekkel: hanem Generál *Taylor*, nálánál még közelebb vagyon meg-szállva, valami 1000-red magával, &c. — Az a' mit némely vidékekenn hallató ujjabb lázzadásokról irtak némely levelek, egészfzen fundamentom nélkül való dolog: és közönségesen szólva, minthogy az Országgló-szék' gondoskodása által a' békételenek a' fegyverből már ki-vetkeztettettek, a' Frantziáknak ezen Irlándiá-

ba való ki-szállásoktól még eddig semmit nem tartanak a' Londoniak.

Frantzia Ország.

A' Frantzia Respublika: és az Amérikai Státusok: között egy idő-ólta hallató fel-zendülésnek mostanában való ujjabb állapotjáról, semmit bizonyost nem irhatunk. Hogy a' Frantzia Országgló-fzék minden igyekezettel azon légyen, hogy az ezen Státusokkal való hadakozásba való egyveledést elkerülhesse, azokból a' ki-fejezésekből itélik, a' melyekkel azt a' végzést készítette a' Frantzia Directorium, a' mely végzését Aug. 16-dikánn a' Frantzia kikötő-helyekbe bé-tartóztatva lévő Amérikai kereskedő hajóknak szabadon való botsáttatásokról ki adott: —

„Mint-hogy a' Frantzia Directorium, ha szintén az Amérikai Státusok' Országgló-fzékének némely ki-nyilatkozattatásai ötöt az Amérikai hajóknak egy igen rövid időig való bé-tartoztattatásokra reá vették vólt is, tsak ugyan kéntelen el hinni azt, hogy ez az Országgló-fzék, az Amérikai Nemzethez hűséges lévén, olyan eszközöket fog elő venni, a' melyek a' Frantzia Respublikának békefésséges hajlandóságához alkalmaztatottak lesznek; 's-mint-hogy továbbá meg-határozott akarátja a' Directoriumnak az, hogy Frantzia Orzágnak barátságos és atyafiságos szokását, egy olyan népre nézve, a' mellynek szabadságát ő magais védelmezte, megtártsa: meg-határozza. — 1)ször. Hogy a' bé-tartóztatott Amérikai hajókról ezt a' tilalmat, haladék nélkül le-vétefse, 's-hogy — 2)ször. a' Tengeri Minister ezen végzésnek bé-töltetődése iránt haladék nélkül gondoskodjék.

Német Ország.

Mint meg iratott vólt annak idejében, a' Császári telyes hatalmu Minister a' *Rastadti* Congressuson, a' Német Birodalmi Deputátióznak 7-dik

és 29-dik Augusztusi Conclusumait olyan megjegyzéssel adta vólt által a' Frantzia Bespublika' Követeinek, hogy az azokban fenn-forgó 7 pontoknak 3-dikját, u. m. *Ehrenbreitsteinnak* le-rontatását illette, akkor a' maga egyet-értését még azon pontra nézve ki nem jelenthetné: melyre nézve a' folyó September 3-dikánn azon pontra nézve is a' következő toldalék-ki-nyilatkoztatást közlötte a' Császári telyes hatalmu Minister Ur a' Frantzia Követséggel: — „

„A' Német Birodalmi Deputátziónak 7-dik és 29-dik Augusztusi Conclusumaira nézve, a' melyek a' Frantzia Követségnek Aug. 21-dikénn és 31-dikénn adattattak által, ki-kötötte vólt a' Császári telyes hatalmu Minister magának, azt, hogy azon 3-dik pontot, *Ehrenbreitsteinnak* le-rontatását illettő, és a' Birodalmi Deputátzió által azon két Conclusomokban meg-engedettett fel-tételiránt, a' maga ki-nyilatkoztatását, egy kevés idő-haladék után tehelse-meg. Most már a' Császári telyes hatalmu Minister is közlötte azon 3-dik pontra való reá állás iránt a' maga meg-egyezését. Tsak ezen ki-nyilatkoztatás által, és nem előbb, adódhatott-meg valóságos formálitása az akkor által adódott Birodalmi Deputátziónális Conclusumnak, 's-tsak éppen mostanában, ezen szempillantatban nyeri meg a' maga egész erejét, a' midőn t. i. az Alá-Irt, mint ezen ki-nyilatkoztatás által történik, a' Frantzia Respublika telyes hatalmu Ministerjeit a' fellől tudositja; melynek alkalmatofságával ő egyszerűsmind a' maga hozzájok viseltető meg különböztetett tiszteletnek is meg-ujjításával, marad — *Rastadban*, Sept. 3-dikánn, 1798-ban. — „

„Német Birodalmi Gróf *Metternich = Winneburg = Beilstein*
Károly György Ferentz.

Hogy a' szóban forgó 3-dik pontra t. i. *Ehrenbreitstein'* várának le-rontatódására nézve, a' Császári telyes hatalmu Minister Ur is, egyet értsen a'

Birodalmi Deputatziónak Conclusumával, ezt is Sept. 3-dikán adta tudtára a' Deputatziónak.

Helvétziai Respublika.

Nem Gen. *Reynier*, hanem *Solothurni* fia Gen. *Keller Augustin* az, a' kit a' Helvétziai Directorium a' maga Hadi Ministerjévé nevezett. Ez a' *Keller* is Frantzia szolgálatot tett és *Brüggei* Komendáns volt eddig.

Az apró, nevezetesen *Schwytz* és *Stantz* nevű Helvétus Kántonokban ujjanton ki-ütött lázadásokra nézve, egy Hirdetést tétetett Gen. *Schauenburg* Aug. 22-dikénn közönségelsé, a' melyben azt mondja nékiek, hogy ha magokat a' törvényeknek haladék nélkül alájok nem adják, ő a' (minap) vélek kötött Capitulatziót azonnal félbe szakasztja, és fegyveres népet szállit-bé hozzájok. Vévén ezen Kántonok ezt a' Hirdetést, Aug. 24-dikénn 4 Deputátusokat küldöttek *Arauba*, a' kik a' Gen. *Schauenburg*' jelen-létében botsánatot kértek a' Directoriumtól a' magok Kántonnyaik-béli lakosoknak törvény ellen való magok - viseletjeikről. Az után azt végezte a' Directorium, hogy a' nevezett Kántonok, t. i. *Schwytz* és *Stantz*, magokat; a' Constitu-tziónak tartása szerént fel-állittatva lévő tiszti hivataloknak haladék nélkül alájok adják; ennek felet-te a' nállok történt zenebonáknak néhány meg-nevezett indittóit ki-adván, Aug. 27-dikéig vigyék *Luzerna* városába. — Sept. 2-dikáig nem töltetett volt még bé tsak ugyan a' parantsolat: és *Toggenburg*'s-*Appentzel*, is, az ólta szegezték magokat ellene az esküvés'-formája le-tetelének.

A' Frantzia és Helvétziai Respublikák között tökéletességre ment Szövetségnek summáját elő hoztuk volt eleinten. Most ez is környülállásoson ki-jött nyomtatásban, és mi is ide írjuk. Így következik: — „

„*Offensiv= és Defensiv=, Szövetséges és Békes-ség = Kötés, a' Frantzia és Helvétziai Respublika kö-zött.*

„Hogy azon háború helyébe, a' melyet az Oli-
gárchia okozott, és a' mely egy időig ezen két Nem-
zetek között hasonlást gerjesztett vólt, tökéletes
békeféség és barátság állittódhassék, meg-határozták
a' Frantzia és Helvétziai Respublikák, hogy mago-
kat egy mind a' két nép' bóldogságságánn fundáló-
dó Szövetség által özfize tsatólják.

„Ehez képpeft a' két Országoló-székek, u. m. a'
Frantzia Respublika Directoriuma a' maga külső
dolgokra ügyelő Ministerjét Hazafi *Talleyrand Mo-
ritz Károlyt*, a' Helvétziai Respublika' Directoriu-
ma pedig *Zeltner Jósef Péter*, és *Jenner Amade* Ha-
zafiakat, nevezték-ki; a' kik is a' magok tellyes ha-
talmu bizonyság leveleiknek költsönös által tseré-
lése után, a' következő Czikkejek iránt egyeztenek-
meg: —

„1) *Csikkely*. A' Frantzia és Helvétziai Respu-
blikák között, a' békeféség, barátság, és egyetér-
tés, örökösön álljon lábra.

„2) *Csikkely*. Ezen szempillantattól fogva *De-
fensiv* = és *Offensiv* = Szövetség légyen a' két Res-
publikák között. Ezen Szövetségnek közönséges
következése abban áll, hogy a' hadakozás' alkal-
matofságával ezen Respublikáknak mindenike meg-
kivánhatja a' másiktól, mint Szövetséges társától,
hogy véle együtt dolgozzék. A' meg-hivó Fél ha-
tározza-meg, hogy ki ellen hívja meg a' másikat:
és a' meg-hivattatott Fél, ezen requiráltatásnak (meg-
hivattatásnak) ereje szerént folytatja az után a' ki-
muttatott Hatalmaság ellen a' hadakozást: az olyan
Hatalmaságokra nézve, a' kik bár háhorúban lé-
gyenek is a' meg-hivó *Féllal*, tölle mindazáltal a'
meg-hivattatott *Félnek* ki nem mutattatnak, az ilyen
Hatalmaságokra nézve neutrálisnak marad a' meg-
hivattatott Fél. Magától értődik, hogy a' Fran-
tzia Respublika által a' Helvétziai Respublikához
intéztető meg-hivásnak soha nem lehet ez a' követ-
kezése, hogy a' *Helvétus* seregek a' tengerre kül-
dettefsenek. —

„A' meg-hiváttatott seregek a' meg-hivónak köl-
tségenntartódjanak és tölle fizettefsenek: és az ilyen

meg-hívás' alkalmatofságával, a' két Respublikák között egyik is magánofson sem fegyver-nyugvás - sem békeféség = béli Kötést ne tehelsen.

„Azilyen meg-hiváttatásból követtkező munkafésága a' meg-hivattatottnak, a' mütatandó segedelemnek természetére és tulajdofsfágaira nézve, egy ezen Czikkelyen fundáltatódó önként való egyezés által határozattatofson-meg.

„g) *Czikkely*. Ehez képpett kezéfséget vállolt a' Frantzia Respublika a' Helvétziai Respublikának függetlenségeért, és az ö orzfáglása formája-béli egységért; és abban a' történetben, hogy ha az *Oligarchia*, Helvétziának mostani Orzfáglása formáját fel forgatni meg akarná próbálni, az ö meg-hívására olyan segedelmet igér néki a' Frantzia Respublika, a' milyenre fzfüksége léfzen, hogy az ellene intéztetett minden külső és belső meg-támodtatódáson gyözedelmeskedhesék. —

„Ennek felette azt is igéri a' Frantzia Respublika a' Hélvétziai Respublikának, hogy közbenjárófáságot követ el érette, a' mely által véghez vífzi, hogy a' Helvétziai Respublika, a' többi Hatalmasfágokra nézve is, a' maga minden jufsaival élhesen. Továbbá, hogy ötet a' maga hadi erejének leg betfűlletesebb lábura való állithatásúra is reá segéllhese, meg egyez a' Frantzia Respublika abba, hogy ötet (a' Helvétziai Respublikát) mind azoknak az ágyuinak, mosárainak, egy fzfóval azon egész Artillériájának, a' melyek tölle ezen háboru alatt el-vétettek, 's-még a' jelenvaló Kötés' fzfubfcriptziójakor a' Frantzia orzfágló-fzfék' kezében lejéndenek, bírásúra vífzfza juttatja, oly fel-tételek alatt mindazáltal, hogy azokat a' Helvétziai Respublika maga hordattatfa vífzfza a' maga földjére.

(A több Czikkelyek máfzfzfzor követtkeznek.)

Magyar Orzfág.

A' Fels. Kir. Törvényes Tablánál mostanában történt Elömenetelek.

Nádor - Ispány ö Kir. Herczegsége T. Atzél István Cs. Kir. Tanátsos Urat, Orzfág-Birói Itélő

Mesterségből Palatinális Itélő Mesterségre; Ország Birája Eö Excellentiája T. *Mikos László* Cs. Kir. Tanácsos Urat Personális Itélő Mesterségből Ország Birói Itélő Mesterségre; Meltos. Personalis Ur ö Nagysága pedig Titt. Pilisi *Szilassy József* Cs. K. Tanácsos Urat, a' Fels. Kir. Törvényes Táblának Referens Asfesorágából Personális Itélő Mesterségre emelték.

Titt. *Matysz József* Urat Cs. Kir. Udvarnokot, a' Közfégi Districtuális Törvényes Táblának szám felett való Asfesoráva tenni méltoztatta Fels. Urunk.

* * *

Pest. — „Gróf *Battyány Tódor* eö Nga, a' maga által fel találtatott és egészzen különös ujj módra készült 4 hajókból álla kitsiny hajós-seregetsköjével a' múlt Aug. 30-dikán ide Pestre szerentsésen le-érkezvén, közönséges örvendezések között tartotta a' *Pest* és *Buda* között lévő hajó-hid' nyilásánn a' maga pompás keresztül menetelét. A' négy közzül nevezetesen a' nagyobbik hajója, a' mely még eddig a' világnak egyik folyó vizénn is nem láttatott, 's-a' mely is egy gyönyörüségre alkatott vagy inkább tereh-hajónak nevezetethetik, rend kívül való bámulást gerjesztett. A' magofsága 22, a' szélessége pedig 39 láb hosszúságu, és oly erős alkatásu, hogy egy 3 napi és éjjeli zivataros szélvésznek igen rosz helyen történt ki-állása után is, leg kisebb romlás nélkül maradt, melyre nézve, mind kellemetességére mind pedig bátorságos vóltára nézve erősen meg-érdemli a' figyelmetességet. Ennek a' hónapnak másodikánn uri módra meg vóltak ezen hajók, kül-belöll viazfzal világosittatva, és pompás bál tartatott benne. — 6-dikban, a' midön a' Palatinus Királyi Fő Hertzeg ide szerentsésen meg-érkezett, ujjanton meg világosittatott az egész Flotilla kül-belöll viazfzal az ö Hertzegsége tiszteletére. —

Keszthely. — Különös örömmellehet itt már a' M. Gr. *Festetics György* Ur eö Nga igaz hazafui töreke-
déseinek haznos gyümöltseit szemlélni és áldani,

mert azonközben, hogy a' Balatonon járkalatja már szerentséssen fel's alá, az áldást mindenfelé szemlátomást terjesztő vitorlás hajóit; kész mindent elkövetni, a' Georgikon nevezet alatt Keszthelyen fel-állított Gazdasági-Oskolának virágoztatására, melyről, valamint a' Balatoni hajókról, érdemlett ki-fejezésekkel tettek emlékezeteket, a' Bétsi Udvari Ujjsággal egyetemben, sok más külömbkülömbféle nyelvenn írott Ujjságok is. Az említett Georgikon, különösen's főképpenn, a' Gróf Ur' tulajdon Tisztjeinek formáltatásokra állítottatott ugyan fel: mindazáltal, Hazánknak akármely részéből való más Ifjak is, kiknek a' Gazdaság fundamentos megtanulásához kedvek's hajlandóságjuk vagyon, ingyen halgathatják abban a' Gazdasági tanításokat folyvást, és egyéb tudományokban való magok tökéletesítésének rövidsége nélkül: mert a' Georgikon' Oskolai elztendeje is éppen akkor kezdődik's végeződik, mikor a' Kir. Oskoláké, és a' Kir. Gymnásiumbéli letzkék' órái nem esnek özfzfe a' Georgikonéival. Ezen Hónapnak első napján második Exámenjét tartá már a' Magyar Georgikon. Örömmel és telyes meg-elégedéssel halgatták's szemlélték az Examenre számosan özfzfe gyülekezett Uraságok, a' szép reménységű Nevendék-gazdákat, kik ámbár a' tavaszonn és nyáronn által, idejeknek nagyobb részét a' soha meg nem szünő mezei foglalatosságokra fordítottak: még is mind a Mathesisből, mind egyéb részeiből a' Gazdaság' tudományának, úgy feleltek, hogy már jobban nem lehetett kívánni. Nóvember' eleivel, második Oskolai elztendejét fogja kezdeni a' Georgikon. — Azon háromszáz hóld földek között, melyek által-adódtak a' mint tudva vagyon a' Georgikonnak, hogy azokonn gyakorolhassa a' mezei gazdáskodást, nagy részét a' réteknek vizes posványosság borítja. Ennek kiszárasztására leg-eránysabb elzköznek találta a' Georgikon, a' Hollandiai módi szélmalmott; mely által oly helyekről is lehet tsapolni a' vizet, a' honnan rendes tsatornákon le nem lehetne azt vonni. A' szélmalom'

modellája (kis formája) már el készülvén, Profeszor Pethe Ur, Exámen' alkalmatosságával megmutatta, hogy mivel a' modella, középszerű szélnek erejével minden minutum alatt egy fertály akó vizet meritett-ki: tehát maga a' valóságos Málom, ha tsak 64 annyi vizet fog is ki meríteni: még is esztendő alatt, tizenkét millió akó vizet tsapol le a' rétekről. Az egész malom' fel-állítása, oda nem értvénn az épületbéli matériálékat, alig megyen száz forintra.

* * *

A' mult 1797-dik esztendőben insurgúlt Nemes Magyar seregnél Tiszti fővel szolgált Vitézek közül, méltoztatott F: Királyunk, Nádorispány Ö Király Fő Hertzégsége' hathatós közben járására, következő Magyar Hazafiakat, a' N. Regementekhez, Tisztekké nevezni, ugymint:

1) ször. *A' Dunánn innen és túl való kerületekből: —*
 Al-Hadnagyokká: Trentsén Vármegyei Fő-Hadnagy *Turcsányi* Urat, Mészáros Huszárjaihoz; Pest Vármegyei Fő-Hadnagy Gróf *Haller János* Urat, József Fő Hertzeg Huszárjaihoz; Bars Vármegyei Fő-Hadnagy *Kvassay István* Urat, Ferdinánd Fő Hertzeg' Lovasaihoz; Nyitra Vármegyei Fő-Hadnagy *Ordódy István* Urat Vécsey Huszárjaihoz; Sopron Vármegyei Fő Hadnagy *Illesy Ignátz* Urat az 5-dik számú Huszár Regementhez; Pest Vármegyei Al-Hadnagy *Kiss József* Urat, Blankenstein Huszárjaihoz; Veszprém Vármegyei Fő-Hadnagy *Muraközy György* Urat, a' 7-dik számú Huszár Regementhez.

Zászlótartókká lettek: Vas Vármegyei Al-Hadnagy *Szallay Ferentz* Ur, a' Ferdinánd Fő Hertzeg gyalog Regementyébenn; Veszprém Vármegyei Al-Hadnagy *Illés Ferentz* Ur, az Alvintzi gyalog Regementyébenn; Komárom Vármegyei Al-Hadnagy *Laky András* Ur, a' Benyovszky gyalog Regementyébenn.

A' Nyitrai Insurgensek között Oberstlieutenán-
tságot viselt Pensionátus Májor *Benyovszky* Ur, fe-
lesleg való Májorra lett az Erdödy Huszárjainál;
a' Pest Vármegyei N. Seregnél Májori fővel vitéz-
kedett *Heusel* Ur, ki már az Insurrectió előtt is ti-
tuláris Kapitány volt, Májori rangot nyert; nem
külömben a' Nyitra Vármegyei Insurrectiónál Ka-
pitányságot viselt *Michálovics András* Ur, ki már
az előtt tituláris Fő Hadnagy volt, Kapitányi ran-
got; a' Bars Vármegyei Insurrectiónál Kapitánysá-
got viselt *Pongrácz Elek* Ur pedig, a' Császár Hu-
szár Regementyéhez, melyből annakelőtte ki-lépett
volt, most ismét vissza lépett, vissza-kapván
az előbbeni Alhadnagyi rangját.

2) szor. A' Tiszán-túl és innen való Kerületekből: —

Al-Hadnagyokká lettek: Heves Vármegyei Ka-
pitány *Subics Imre* Ur, a' Wurmser Huszárjainál;
Bihar Vármegyei Kapitány *Draveczky Miklos* Ur,
a' Székely Huszároknál; Arad Vármegyei Kap.
Edelspacher Mátyás Ur, az 1-ső Ulánus Regement-
nél.

Zászlótartókká lettek gyalog Regementeknél,
Borsod Vármegyei Fő Hadnagy *Szentiványi József*
Ur, a' Gyulay Regementjénél; Szabolcs Vármegyei
Fő-Hadnagy *Szeremley Károly* Ur, a' Sztárayénál;
Torontál Vármegyei Fő Hadnagy *Sándor Károly*
Ur, az Eszterházyénál; Temesi Fő-Hadnagy *Tor-
mágy József* Ur, a' Nádasdyénál; nem különben
Márjássy György Ur is, ki a' Szepességi Seregnél
Káplárságot viselt.

Horváth - Ország' részéről, Al-Hadnagyságot
nyertek: Gróf *Pejachevich József* Insurrectiónális Ka-
pitány Ur, az Erdödy Huszárjainál; *Weidner Pé-
ter* Insurrectiónális Al-Hadnagy az 1-ső Uhlánus
Regementnél. — Zászlótartókká lettek, *Maistro-
vich* és *Pohl* Urak, az 1-ső és 2-dik Banális Rege-
menteknél, mellyeknél már az Insurrectió előtt,
Káplárságot viseltek volt. — *Lukavszky* Ur, ki az
Insurrectzió előtt tituláris Kapitány volt, az In-

surrectionál pedig Májorságot viselt: Fő 'Strázsa-
mesteri rangot nyert.

Erdély.

Szászvárosonn is igen nagy égés vala ezen ki-
tsiny országban Aug. 24-dikén, a' mely minden ipar-
kodás mellett is, több mint 50 házakat tett hamu-
vá, sok istálókkal és tsürekkel együtt.

A' *Veres tórnysi* pafsusról írják, hogy Septem-
bernek 4-dikénn déli 12 és 1 óra között a' *Sáskák'*
pusztító serege, *Oláh* Országból *Erdélybe*, két öz-
tályokban ezen pafsuson bé-indúlt légyen. Az egyik
tsoport a' *Kontumátzon* keresztül az ország-út' men-
tében indúlt meg, a' másik tsoport pedig túl az *Olt*
vizénn a' hegyek felé tartott. Egy-egy öz-tájotskaik
már a' *Szebeni* vidékekenn is meg-mutatták mago-
kat: hanem minden lehető készületek elő vétettek
ellenek.

Elegyes Levelek.

Addig is, mig a' *Touloni* hajós seregnek *Alexan-
dria* mellett történt meg-verettéséről érkezett hireket
meg-valóságositni fogó Officiális tudositást vehet-
nök, azt hozhatjuk elő a' köz beszédből, hogy a'
dolog így történt vólna: — A' fegyveres seregnek
a' hajókról való le-szállások után, az apróbb hajók
ugyan bé-vették magokat *Alexandria* és *Rosetta* kö-
zött egy kitsiny kikötő-helybe, bátorságos helyre,
hanem a' nagyobb 12 *Linea* hajók nem tértenek-be,
melyre nézve ezek támodtattak vólna meg az *An-
glus* hajók által, a' melyek közzül három napi igen
heves viadal után, kilentzen el-fogattattak, kettő
el-süjvedett, egy pedig, az *Orient* nevü, a' levegő-
be fel-vettetett vólna.

Károly K. Fő Hertzeg a' folyó Sept. 2-dikánn
Cseh országból Felső *Aultriának* *Lincz* nevü város-
sába érkezvén, más nap a' hadi gyakorlások' ked-
viért ide özfsze gyülekezve lévő tábornak meg-
szemlélésében foglalatoskodott; 4-dikben a' *Mészá-*

ros Huszár Regimentje tette-meg a' maga gyakorlottsága béli probáját ő Fő Hertzegsége előtt *Ens-dorf* mellett, leg tökéletesebb meg-elégedésével ő Fő Hertzegségének. —

A' Bétsi *Glaszinn* hasonló katonai próbát tettenek a' múlt Kedden a' *Splényi* Magyar, 's-még vagy két Német Regiment-béli Bataliónok, a' Császár ő Felsége és néhány fő Generálisok előtt. — Hertzeg *Répnin*, a' folyó hónap' 9-dikén utazott-el *Bétsből* Pétersburg felé.

Tudositás.

Nemes *Bihar* Vármegyében helyheztetett *Szerp* nevezetű Helységbeli Földes Ur, háromszáz s. v. Válogatott sertéseket hizlaltat, a' kiknek a' vételre kedvek vólna, azokat akár átalyába, akár részenként, 's páronként is illendő árron most közelebb jövő October hónapnak utolsó napjáig megvehetik.

A' sertések olyanok, hogy általyába egy egy Mázsa (sőt több) szalonnájok is fog lenni.

Ha pedig valaki ezeknek árrokról tudakozódni kívánna, levelét tsak a' *Nádudvari* Posta Hivatalhoz útasítsa.

Egyéb-aránt ha a' ki tett Terminusig el nem kelnének, a' *Pesti Leopold-napi* Vásárra fel fognak hajtatni.

Jelentés.

A' Ketskeméti Mező Városban lévő Posta hivatalt árúba kívánnya, annak mostani birtokosa *Wolf Joséf* Ur botsátani. A' kiknek tehát annak meg vételére kedvek vólna, jelentsék magokat a' nevezett Postamester Úrnál, akár személyesen, akár pedig leveleik által, mind az el adattatandó Posta Hivatalnak az árrát, mind azon fel tételeket, a' mellyek mellett azt el adni kívánnya, akár szóval, akár írásban meg fogja mondani a' fent nevezett Postamester Ur.